

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **M. G.**

skazanego z art. 157 § 2 w zw. z art. 157 § 4 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2018 r. w trybie art. 535 § 3 k.p.k. kasacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 czerwca 2018 r., sygn. akt VI Ka [...], zmieniającego wyrok w części, w pozostałym zakresie utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego M. G. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 24 maja 2017 roku, sygn. III K [...], M. G. został uznany winnym popełnienia dwóch czynów z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 157 § 4 k.k., za które Sąd wymierzył oskarżonemu karę łączną 50 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł.

Sąd Okręgowy w W., po rozpoznaniu apelacji obrońcy oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, wyrokiem z dnia 26 czerwca 2018 r. zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że rozwiązał karę łączną grzywny. W ramach czynu opisanego w pkt. I oskarżonego M. G. uznał za winnego tego, że w dniu 21 października 2013 r. dokonał uszkodzenia ciała żony I. G. poprzez chwycenie za ramiona, szarpanie, rzucenie nią o podłogę, pchnięcie na drzwi pokoju córki i dwukrotnie uderzenie w twarz czym spowodował opisane w wyroku obrażenia

ciała skutkujące naruszeniem czynności narządu ciała na okres krótszy niż 7 dni. tj. czyn z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 157 § 4 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 50 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł. Na podstawie art. 39 pkt. 2b k.k. w zw. z art. 41 a § 1 k.k. w związku z popełnieniem tego przestępstwa orzekł wobec oskarżonego M. G. nakaz okresowego opuszczenia domu położonego w W. przy ul. B. [...] na okres 2 lat. Na podstawie art. 45 a § 5 k.k. określił termin wykonania tego nakazu w ciągu jednego miesiąca od uprawomocnienia się niniejszego wyroku. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę łączną 60 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł.

Od powyższego wyroku kasację w sprawie na korzyść skazanego M. G. wyніósł jego obrońca, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego na korzyść skazanego M. G., w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środku karnym na mocy którego Sąd II instancji na podstawie art. 39 pkt. 2b k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec M. G. nakaz okresowego opuszczenia domu położonego przy ul. B. [...] w W. na okres dwóch lat oraz określił termin wykonania tego nakazu w ciągu miesiąca od uprawomocnienia się przedmiotowego wyroku. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. naruszenie art. 413 § 2 pkt. 2 k.p.k., poprzez wymierzenie skazanemu środka karnego w sposób uniemożliwiający jego wykonanie, co stanowi jednocześnie zdaniem obrońcy bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. albowiem jako podstawę zastosowania przedmiotowego środka karnego Sąd II instancji wskazał art. 39 pkt. 2b k.k., który statuuje środek karny w postaci - *„zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu.”*, podczas gdy w części opisowej pkt. IV zaskarżonego wyroku, Sąd II instancji *„orzekł wobec M. G. nakaz okresowego opuszczenia domu położonego przy ul. B. [...] w W. na okres dwóch lat”*, co stanowi środek karny opisany w art. 39 pkt. 2e k.k. W konsekwencji, zdaniem obrońcy, stanowi to o wewnętrznej sprzeczności przedmiotowego wyroku, uniemożliwiającej jego

wykonanie w zaskarżonej części. Obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. w części, tj. w zaskarżonym zakresie i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji, zaś w związku z podniesieniem zarzutu który stanowił bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. wniósł o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w W. w zaskarżonej części.

W odpowiedzi na powyższą kasację pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Także Prokurator Prokuratury Okrękowej w W., w odpowiedzi na kasację, wniósł o oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna w stopniu pozwalającym na jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z wolą ustawodawcy kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez Sąd Odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona. Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (tak: postanowienie SN z dnia 21 września 2017 roku, sygn. akt IV KK 276/17).

Analiza zarzutów kasacji oraz jej uzasadnienia, prowadzi do wniosku, że podniesione w niej zarzuty mają charakter oczywiście bezzasadny, w zakresie upoważniającym do ich odrzucenia w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Formalnie chodzi o dwa zarzuty, z których jeden ma charakter zarzutu rażącego naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 413 § 2 pkt. 2 k.p.k., zaś drugi zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej

określonej w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. W istocie jednak oba zarzuty odnoszą się do sprzeczności, jaka zachodzi w pkt. IV i V wyroku Sądu odwoławczego pomiędzy wskazaną podstawą prawną z art. 39 pkt 2b k.k. a określonym słownie nakazem okresowego opuszczenia domu. Powołany przepis przewiduje środek karny w postaci „zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu”, zaś nakaz okresowego opuszczenia lokalu wskazany jest w art. 39 pkt 2e k.k.

Przypomnieć należy zatem, że bezwzględną przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. nie jest każda sprzeczność w treści orzeczenia, lecz tylko taka *“in concreto”* prowadzi do niemożliwości jego wykonania. Sprzeczność w treści orzeczenia stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, jeżeli uniemożliwia jego wykonanie. Chodzi tu przede wszystkim o sprzeczność w treści orzeczenia pomiędzy poszczególnymi rozstrzygnięciami w pisemnym orzeczeniu uniemożliwiającą wykonanie orzeczenia. Musi to być zatem, gdy chodzi o wyrok, sprzeczność między poszczególnymi jego rozstrzygnięciami i to nie każda, lecz tylko taka, która powoduje, że niemożliwe staje się jego wykonanie. Przepis ten nie obejmuje zatem ani sytuacji, gdy sprzeczność w treści wyroku utrudnia jedynie, ale nie uniemożliwia jego wykonania, ani sprzeczności zachodzącej między samym wyrokiem, a więc jego treścią (dyspozytywną częścią), a jego uzasadnieniem, jako że uzasadnienie to nie stanowi integralnego elementu treści wyroku (por. wyrok SN z dnia 22 października 2015 r., 111 KK 235/15, wyrok SN z dnia 23 listopada 2005 r., sygn. IV KK 390/05).

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy wskazać trzeba, że wbrew twierdzeniom skarżącego w rozstrzygnięciu co do zastosowanego środka karnego wobec skazanego nie zachodzi taka sprzeczność w treści orzeczenia, która uniemożliwiałaby jego wykonanie. Jasno i jednoznacznie wynika z treści zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. jaka jest istota, cel i zakres orzeczonego zakazu. W uzasadnieniu wyroku (s. 10) wskazuje się, że wobec planów oskarżonego, który od dłuższego czasu nie mieszka wspólnie z pokrzywdzoną i jej córką, jednak „planuje się tam ponownie wprowadzić” konieczne

jest orzeczenie nakazu opuszczenia domu przez oskarżonego. Podkreśla przy tym, że „żywy konflikt rodzinny, którego skutkiem było stosowanie przemocy wobec domowników stoi na przeszkodzie wspólnemu zamieszkiwaniu z pokrzywdzonymi” Nie ma wątpliwości co do osoby objętej zakazem. Nie powstaje także wątpliwość, co do miejsca, do którego nałożony na oskarżonego środek karny się odnosi, tj. miejsca w którym skazany nie może przebywać. Nie istnieją wątpliwości, co do powodów orzeczenia środka karnego, a także okresu jego trwania i zachowania polegającego na obowiązku powstrzymywania się od pobytu we wskazanym w wyroku miejscu, tj. mieszkaniu zajmowanym aktualnie przez pokrzywdzone żonę i córkę, w którym co trzeba dostrzec skazany nie mieszka od 2013 r., ale jak ustalił Sąd odwoławczy ma zamiar się wprowadzić. Nie sposób zatem stwierdzić by w treści wyroku zachodziła taka sprzeczność, która uniemożliwia jego wykonanie, a oskarżonego pozbawia wiedzy o tym jaka jest istota orzeczonego środka tj. obowiązek powstrzymania się od pobytu we wskazanym w wyroku miejscu. Zgodzić się trzeba, że w stanie faktycznym występującym w niniejszej sprawie, w świetle przypisanego skazanemu czynu, faktu opuszczenia przez niego wspólnego mieszkania w 2013 r. oraz ustalonego przez Sąd Odwoławczy zamiaru ponownego wprowadzenia się do mieszkania, nałożony przez sąd środek karny nakłada na skazanego obowiązek powstrzymania się od przebywania w tym mieszkaniu oraz określa okres trwania obowiązku. Sprzeczność zachodząca między określeniem słownym, a kwalifikacją prawną nie jest w tych okolicznościach na tyle znacząca by narażała skazanego na niepewność co do swojej sytuacji prawnej i zakresu nałożonych obowiązków. Z pewnością nie jest to więc okoliczność w której skazany pozostawałby w niepewności co do zakresu nałożonego na niego obowiązku wynikającego z wydanego wobec niego wyroku skazującego. W tej sytuacji zarzut rażącego naruszenia art. 413 § 2 pkt. 2 k.p.k. mającego istotny wpływ na treść wyroku oraz zarzut istnienia sprzeczności uniemożliwiającej wykonanie wyroku, o której mowa w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. należało ocenić jako oczywiście bezzasadny.

Na marginesie wskazać należy, że skazany, który pomimo wskazanych wyżej okoliczności i wynikającego z realiów sprawy obiektywnego braku niejasności co do istoty nałożonego na niego obowiązku, pozostawałby nadal w nieodpartym

przekonaniu i poczuciu niepewności co do istoty zachowań wynikających z nałożonego środka karnego, skorzystać może z instytucji wskazanej w art. 13 § 2 k.k.w. Zgodnie z tym przepisem każdy, kogo orzeczenie bezpośrednio dotyczy, może zwrócić się do sądu, który je wydał, o rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykonania orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.